BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 20 juli 1999

betreffende de overheidssteun die Duitsland voornemens is te verlenen aan Saxonylon Textil GmbH

(kennisgeving geschied onder nummer C(1999) 2535)

(Slechts de tekst in de Duitse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(1999/673/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 88, lid 2, eerste alinea,

Gelet op de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, en met name op artikel 62, lid 1, onder a),

Gelet op Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad van 22 maart 1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag [1], en met name op artikel 7,

Na belanghebbenden overeenkomstig de voormelde bepalingen te hebben verzocht hun opmerkingen kenbaar te maken [2], en gezien de ontvangen opmerkingen,

Overwegende hetgeen volgt:

I. PROCEDURE

(1) Bij schrijven van 19 juni 1998 heeft Duitsland een steunvoornemen aangemeld ten gunste van Saxonylon Textil GmbH (Dresden) in verband met de bouw van een installatie voor de productie van polyamidegaren in Meerane (Saksen). Aanvullende gegevens werden meegedeeld bij schrijven van 10 september 1998.

(2) De Commissie heeft Duitsland bij schrijven van 17 november 1998 in kennis gesteld van haar besluit om ten aanzien van deze steun de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden. Duitsland heeft op het besluit tot inleiding van de procedure geantwoord bij schrijven van 7 januari 1999.

(3) Het besluit van de Commissie over de inleiding van de procedure werd bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*. De Commissie heeft de belanghebbenden uitgenodigd hun opmerkingen over de betrokken steun te maken.

(4) De Commissie heeft van zes belanghebbenden opmerkingen terzake ontvangen. Deze werden bij schrijven van 15 juni 1999 meegedeeld aan Duitsland, dat hierover zijn opmerkingen heeft kenbaar gemaakt.

II. DE STEUN

(5) Het steunvoornemen houdt verband met een investeringsproject van Saxonylon Textil GmbH, een dochteronderneming van het Tolaramconcern uit Singapore. Dit concern is werkzaam in meer dan 20 landen en produceert en distribueert textiel, vezels, garen, vloerbedekkingen, papier, chemicaliën, telecommunicatie-uitrusting, voedingswaren, elektronische producten en huishoudartikelen. Bedoeling is het om in Meerane een moderne fabriek te bouwen voor de productie van polyamide 6.6-filamentgaren voor industriële toepassingen en textieldoeleinden, met inbegrip van volledig verstrekt garen (FDY), gedeeltelijk verstrekt garen (PDY), getextureerd garen, getwijnd en geverfd garen. De fabriek zou microgarens, fijne garens en multifilamentgarens van middelgroot gewicht vervaardigen, met filamenten van 0,5 tot 1 denier.

(6) De geplande capaciteit van de fabriek was 12 140 ton per jaar en de productie zou aanvangen in het derde kwartaal van 1999. Deze productie moest de 3 000 à 4 000 ton nylonproducten vervangen die het Tolaramconcern momenteel jaarlijks van buiten de Gemeenschap importeert. Het project voorziet in de schepping van minstens 150 arbeidsplaatsen.

(7) De in aanmerking komende kosten voor het project belopen in totaal 120,99 miljoen DEM. De voorgenomen steun omvat een investeringssubsidie van 35,208 miljoen DEM in het kader van het door de Commissie goedgekeurde 26ste kaderplan van de Gemeinschaftsaufgabe „Verbetering van de regionale economische structuur" [3] en een investeringspremie (Investitionszulage) van 7,138 miljoen DEM, hetgeen neerkomt op een steunintensiteit van in totaal 35 %.

(8) Bij de inleiding van de procedure maakte de Commissie twijfel kenbaar ten aanzien van de verenigbaarheid van de steun met de gemeenschappelijke markt, omdat het steunvoornemen klaarblijkelijk niet voldoet aan de desbetreffende bepalingen uit de kaderregeling voor steunmaatregelen in de sector synthetische vezels [4] (hierna: „de kaderregeling").

III. STANDPUNTEN VAN DERDEN

(9) Het Internationaal Comité voor rayon en kunstvezels (Cirfs) verklaarde in zijn reactie dat er voor polyamide filamentgarens voor industriële toepassingen en textieldoeleinden een duidelijke structurele overcapaciteit bestaat, en dat de in de kaderregeling vervatte bepalingen betreffende een structureel tekort aan de aanbodzijde in deze zaak niet van toepassing zijn. Aangezien in een situatie waarbij geen structureel tekort aan de

[1] PB L 83 van 27.3.1999, blz. 1.
[2] PB C 39 van 13.2.1999, blz. 2.
[3] Schrijven SG(97) D/7104 van de Commissie van 18 september 1997.
[4] PB C 94 van 30.3.1996, blz. 11.

aanbodzijde kan worden aangetoond, het steunvoornemen leidt tot een uitbreiding van de productiecapaciteit van de onderneming, is het ook onverenigbaar met de kaderregeling. Bovendien zouden vele ondernemingen die in deze sector actief zijn, zich grondig gemoderniseerd hebben en in een aantal gevallen nieuwe capaciteit hebben gecreëerd, zonder de kaderregeling daarbij te schenden. Ook worden nog andere projecten — zonder overheidssteun — gepland, die eventueel in gevaar komen indien een concurrerend project steun ontvangt. Volgens de prognoses van de deskundigen van het Cirfs zal in de periode 1998-2003 de vraag naar polyamide textielgarens in de Gemeenschap jaarlijks gemiddeld met 1,6 % dalen; de vraag naar polyamide industriegarens zou stabiel blijven. Het Cirfs weerlegt het argument van de Duitse autoriteiten dat de steun zal bijdragen tot de herstructurering van deze bedrijfstak in de nieuwe Duitse deelstaten. Dit argument is niet gebaseerd op de kaderregeling. Overigens is de herstructurering van de sector polyamidegarens uit de voormalige DDR al met relatief succes voltooid.

(10) Ook Industrievereinigung Chemiefaser e.V. voerde aan dat het steunvoornemen onverenigbaar is met de kaderregeling. Volgens haar is er voor de betrokken producten in Duitsland geen structureel tekort aan de aanbodzijde en worden de niet-gesubsidieerde producenten in het oosten van Duitsland bijzonder hard getroffen door de steun.

(11) De Spaanse vereniging van kunstvezelproducenten Profibra stelde dat het steunvoornemen nadelige gevolgen had voor de Spaanse concurrenten, die zich al in een moeilijke marktsituatie bevonden; zij eiste een strikte toepassing van de kaderregeling.

(12) Voorts werden ook opmerkingen ontvangen van de textielonderneming Poliseda SL, een producent van polyamide filamentgaren voor industriële toepassingen en textieldoeleinden. Verwijzend naar de beperkte capaciteitsbenutting in de betrokken sector, sprak Poliseda SL zich uit tegen de toekenning van de steun, die als onverenigbaar met de kaderregeling geldt. Ook de onderneming Nurel SA, een producent van polyestervezels, filamenttextielgarens en polyamide textielgarens, voerde aan dat de bestaande producenten zich in een moeilijke situatie bevinden. De voorgenomen steun zou een bedreiging vormen voor investeringen die met eigen middelen werden gefinancierd, en zodoende aan gesubsidieerde projecten een ongerechtvaardigd concurrentievoordeel verschaffen. Op haar beurt gaf de onderneming Nylstar GmbH in overweging dat zij verplicht zou zijn haar productie in de Duitse fabrieken te Freiburg im Breisgau (Baden-Wurtemberg) en Neumünster (Sleeswijk-Holstein) stop te zetten — met een verlies van 525 arbeidsplaatsen tot gevolg — indien de steun onder de huidige marktontwikkelingen zou worden toegekend.

IV. **OPMERKINGEN VAN DUITSLAND**

(13) Duitsland antwoordde bij schrijven van 7 januari 1999 op de inleiding van de procedure en voerde aan dat de voorgenomen steun de economische ontwikkeling van Meerane, een gebied van doelstelling 1, zou bevorderen. Volgens Duitsland moet bij de beoordeling van een steunvoornemen evenzeer rekening gehouden worden met de effecten van het investeringsvoornemen op de regionale economie als met de gevolgen voor de concurrentie en het handelsverkeer tussen de lidstaten.

(14) Wat de vraag van de capaciteitsinkrimping betreft, wees Duitsland erop dat het in dit geval om de bouw van een nieuwe fabriek gaat. Aangezien de onderneming voor de betrokken producten in de Europese Economische Ruimte (EER) tot dusver over geen productie-installaties beschikte, kan binnen de EER ook geen andere capaciteit worden afgebouwd. Wat betreft de weerslag van het project op de benuttingsgraad van de productiecapaciteit voor vezels en garens — vooral gelet op de geplande export en de importsubstitutie en rekening houdend met de verwachte vraagstijging — wordt verwezen naar de opmerkingen van Duitsland vóór de inleiding van de procedure.

(15) Voorts verklaart Duitsland dat in het kader van de herstructurering van de synthetischevezelindustrie uit de vroegere DDR al een aanzienlijk deel van de productie-installaties in de nieuwe Duitse deelstaten is stilgelegd, zodat ook capaciteit is afgebouwd. Telde deze sector voorheen 28 000 werknemers, dan waren er in 1996 daarvan nog slechts 3 205 actief. Gehoopt mag worden dat in de nieuwe Duitse deelstaten ook eigen capaciteit inzake synthetische vezels gecreëerd kan worden of minstens ten dele behouden kan blijven. De herstructurering verliep evenwel niet zo snel als oorspronkelijk werd gedacht. Ook een investeerder, die tot dusver niet in de EER produceert, kan met zijn investeringen een bijdrage leveren tot de herstructurering van de binnenlandse industrie. De bouw van een nieuwe fabriek in de deelstaat Saksen draagt dan ook bij aan de overschakeling van de scheikundige industrie in de nieuwe Duitse deelstaten naar een concurrerende industrie die voldoet aan de nieuwste technologische ontwikkelingen. Het zou te betreuren zijn wanneer een potentiële investeerder — die ernaar streeft om de industriële basis van de regio aanzienlijk uit te bouwen en zo een bijdrage te leveren tot een inkomensstijging in deze regio van doelstelling 1 — thans van zijn investeringsvoornemen moest afzien als gevolg van een beschikking van de Commissie tegen de toekenning van steun, waarmee deze investeerder in belangrijke mate had rekening gehouden bij de keuze van de vestigingsplaats.

(16) Volgens het schrijven van 15 juni 1999 waarin Duitsland op de standpunten van belanghebbende derden antwoordde, zijn de door de potentiële concurrenten en hun vertegenwoordigers meegedeelde inlichtingen ten dele in tegenspraak met de door Duitsland verstrekte gegevens. Voorts wordt erop gewezen dat de Commissie reeds alle voor een beschikking vereiste inlichtingen werden toegezonden.

V. **BEOORDELING VAN DE STEUN**

(17) In artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag is het beginsel vastgelegd dat, tenzij anderszins bepaald, steunmaatregelen die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt, voorzover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt. Evenzo is in artikel 61, lid 1, van de EER-Overeenkomst bepaald dat, tenzij anderszins bepaald, deze steun onverenigbaar is met de werking van die overeenkomst.

(18) Het steunvoornemen ten gunste van Saxonylon Textil GmbH vormt zonder twijfel steun in de zin van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag en van artikel 61, lid 1, van de EER-Overeenkomst, aangezien het de onderneming in staat stelt de betrokken investering te doen zonder er de volledige kosten te moeten voor dragen. Tussen de EER-lidstaten bestaat er een aanzienlijke handel in polyamide filamentgaren voor industriële toepassingen of textieldoeleinden; in 1997 was deze goed voor circa 1 miljoen ton. Bijgevolg kan ervan worden uitgegaan dat het steunvoornemen de mededinging dreigt te vervalsen en het handelsverkeer ongunstig kan beïnvloeden in de zin van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag en artikel 61, lid 1, van de EER-Overeenkomst.

(19) De afwijking uit artikel 87, lid 3, onder a), van het EG-Verdrag en uit artikel 61, lid 3, onder a), van de EER-Overeenkomst betreft steunmaatregelen ter bevordering van de economische ontwikkeling van streken waarin de levensstandaard abnormaal laag is of waar een ernstig gebrek aan werkgelegenheid heerst. Door de onderneming in staat te stellen de betrokken investering uit te voeren, zou de voorgenomen steun de economische ontwikkeling van Meerane, een gebied van doelstelling 1 in Saksen, bevorderen. De gevolgen van de steun voor de sector synthetische vezels moeten echter worden onderzocht, zelfs voor de minst ontwikkelde gebieden van de Gemeenschap.

(20) Sinds 1977 zijn de voorwaarden waarop steun kan worden toegekend aan de producenten van synthetische vezels ter ondersteuning van hun activiteiten, vastgelegd in een kaderregeling waarvan de bepalingen en de werkingssfeer regelmatig werden herzien, laatstelijk in 1999 ([1]).

(21) Volgens de huidige kaderregeling moet elk steunvoornemen worden aangemeld, ongeacht de vorm en de eventuele goedkeuring van de betrokken regeling door de Commissie, voorzover de steun niet aan het „de minimis"-criterium beantwoordt en bedoeld is als rechtstreekse steun voor de volgende activiteiten:

a) de extrusie/texturizering van alle algemene soorten vezels en garens op basis van polyester, polyamide, acryl of polypropeen, ongeacht het eindgebruik ervan, of

b) polymerisatie (met inbegrip van polycondensatie), wanneer deze wordt geïntegreerd met extrusie wat de gebruikte machines betreft, of

c) elk nevenprocédé dat verband houdt met de gelijktijdige installatie van extrusie-/texturizeringscapaciteit door de potentiële begunstigde onderneming of door een andere onderneming van het concern waartoe deze behoort en die in de betrokken specifieke bedrijfsactiviteit normaliter, wat de gebruikte machines betreft, van een dergelijke capaciteit deel uitmaakt.

(22) In onderhavig geval zou de voorgenomen steun worden toegekend ten behoeve van een installatie voor de productie van polyamide filamentgarens, en bijgevolg onder de toepassing van de kaderregeling vallen. Het steunvoornemen moest dus worden aangemeld.

([1]) PB C 24 van 29.1.1999, blz. 18.

(23) De Commissie merkt op dat de voorgenomen steun moet worden toegekend in het kader van door haar goedgekeurde regelingen. Zij wijst er echter op dat de tenuitvoerlegging van de betrokken regelingen — het 26e kaderplan van de Gemeinschaftsaufgabe „Verbetering regionale economische structuur" en de Investitionszulagengesetz (wet investeringspremies) ([2]) — moet voldoen aan de bepalingen van het Gemeenschapsrecht die gelden bij cumulering van verschillende soorten steun of van toepassing zijn op bepaalde specifieke sectoren van de industrie, het vervoer, de landbouw en de visserij.

(24) De kaderregeling zet uitvoerig de criteria uiteen die de Commissie moet hanteren bij haar onderzoek van de verenigbaarheid van steunvoornemens die in de werkingssfeer van het toezicht vallen. Bij deze beoordeling is — onder meer — het effect van die steun op de relevante productenmarkten, namelijk de vezels en garens waarvan de productie wordt gesteund, van fundamenteel belang. Voor grote ondernemingen — die dus niet voldoen aan de definitie van kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) — zal investeringssteun slechts tot 50 % van het toepasselijke steunplafond worden goedgekeurd, wanneer hij tot een aanzienlijke inkrimping van de relevante capaciteit leidt, of wanneer de relevante productmarkt door een structureel tekort aan de aanbodzijde wordt gekenmerkt en de steun niet in een aanzienlijke uitbreiding van de relevante capaciteit resulteert.

(25) Binnen de EER blijft de capaciteitsbenutting in deze sector eerder onbevredigend. Voor polyamide filamentgaren bedroeg de capaciteitsbenutting binnen de EER ongeveer 75 % in 1995 en 1996, en 79 % in 1997. Blijkbaar bestaat er op de relevante markt geen structureel aanbodtekort, want in dat geval dient volgens de kaderregeling de gemiddelde jaarlijkse capaciteitsbenutting voor de betrokken vezels of garens, over de voorafgaande twee jaren, ten minste 90 % te bedragen.

(26) Aangezien de markt niet gekenmerkt wordt door een structureel aanbodtekort, moet de Commissie nagaan of de steun resulteert in een duidelijke inkrimping van de relevante capaciteit, d.w.z. de productiecapaciteit voor polyamide filamentgaren. Aangezien de moedermaatschappij van de potentieel begunstigde onderneming momenteel geen synthetische vezels in de EER produceert, kan het steunvoornemen ook niet leiden tot een capaciteitsinkrimping, al dan niet van aanzienlijke omvang. Integendeel, de capaciteit zal uitbreiden met circa 12 140 ton per jaar.

(27) De Commissie merkt op dat de voorgenomen steun in totaal 42,346 miljoen DEM beloopt, hetgeen overeenstemt met een steunintensiteit van 35 % (bruto), het toepasselijke regionale steunplafond voor de deelstaat Saksen. Zelfs indien voldaan zou zijn aan de overige criteria van de kaderregeling, dan nog blijft het feit dat de voorgenomen steun het dubbele bedraagt van het volgens de kaderregeling toegestane maximum voor grote ondernemingen.

([2]) Schrijven SG(95) D/17154 van de Commissie van 27 december 1995, gerectificeerd bij schrijven SG(96) D/3794 van 11 april 1996.

(28) De Commissie kan niet instemmen met de stelling van Duitsland dat de steun moet worden goedgekeurd omdat de investering bijdraagt tot de herstructurering van de synthetischevezelindustrie in de nieuwe Duitse deelstaten. Aangezien de investeerder momenteel geen EER-producent is, valt niet te verwachten dat de investering rechtstreeks zal bijdragen tot de herstructurering van de binnenlandse sector. Evenmin heeft Duitsland gegevens verstrekt over de gevolgen van deze investering voor de productiecapaciteit in Saksen of in de overige Duitse deelstaten. Daarentegen is in de kaderregeling duidelijk bepaald dat de relevante capaciteit die van de potentiële begunstigde van de steun is.

VI. **CONCLUSIE**

(29) Bijgevolg constateert de Commissie dat het steunvoornemen ten behoeve van Saxonylon Textil GmbH onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt en de werking van de EER-Overeenkomst, omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van de kaderregeling voor steunmaatregelen in de sector synthetische vezels,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De steun die Duitsland voornemens is toe te kennen aan Saxonylon Textil GmbH (Dresden) en die bestaat uit een subsidie van 35,208 miljoen DEM en een investeringspremie van 7,138 miljoen DEM, is onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt.

De steunmaatregel mag niet ten uitvoer worden gelegd.

Artikel 2

Duitsland deelt de Commissie binnen twee maanden vanaf de kennisgeving van deze beschikking mee welke maatregelen het heeft genomen om hieraan te voldoen.

Artikel 3

Deze beschikking is gericht tot de Bondsrepubliek Duitsland.

Gedaan te Brussel, 20 juli 1999.

Voor de Commissie

Karel VAN MIERT

Lid van de Commissie